

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยตรง

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยทางอ้อม

หมายถึง การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างฉลาด โดยใช้ให้น้อย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงระยะเวลาในการใช้ที่ยาวนาน และก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด รวมทั้งต้องมีการกระจายการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างทั่วถึง ในปัจจุบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความเสื่อมโทรมมากขึ้น ดังนั้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงมีความหมายรวมไปถึงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย

งานสารธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
053-601454, 087-1766262

1 การใช้อย่างประหยัด

การใช้เท่าที่มีความจำเป็น เพื่อให้มีทรัพยากรไว้ใช้ได้นานและเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่ามากที่สุด

2 การนำกลับมาใช้ซ้ำอีก

สิ่งของบางอย่างเมื่อมีการใช้แล้วครั้งหนึ่งสามารถที่จะนำมาใช้ซ้ำได้อีกหรือสามารถที่จะนำมาใช้ใหม่โดยผ่านกระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นการลดปริมาณการใช้ทรัพยากรและการทำลายสิ่งแวดล้อมได้

3 การบูรณะซ่อมแซม

สิ่งของบางอย่างเมื่อใช้เป็นเวลานานอาจเกิดการชำรุดได้ เพราะฉะนั้นถ้ามีการบูรณะซ่อมแซม ทำให้สามารถยืดอายุการใช้งานต่อไปได้อีก

4 การบำบัดและการฟื้นฟู

เป็นวิธีการที่จะช่วยลดความเสื่อมโทรมของทรัพยากรด้วยการบำบัดก่อน ส่วนการฟื้นฟูเป็นการรื้อฟื้นธรรมชาติให้กลับสู่สภาพเดิม

5 การใช้สิ่งอื่นทดแทน

เป็นวิธีการที่จะช่วยให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติน้อยลงและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

6 การเฝ้าระวังดูแลและป้องกัน

เป็นวิธีการที่จะไม่ให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลาย

1 การพัฒนาคุณภาพประชาชน

โดยสนับสนุนการศึกษาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องตามหลักวิชา เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการอนุรักษ์ เกิดความรักความหวงแหน และให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง

2 การใช้มาตรการทางสังคมและกฎหมาย

การจัดตั้งกลุ่ม ชุมชน ชมรม สมาคม เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ตลอดจนการให้ความร่วมมือทั้งทางด้านพลังกาย พลังใจ พลังความคิด ด้วยจิตสำนึกในคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่มีต่อตัวเรา

3 ส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์

ช่วยกันดูแลรักษาให้คงสภาพเดิม ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตในท้องถิ่นของตน การประสานงานเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชน ให้มีบทบาทหน้าที่ในการปกป้องคุ้มครอง ฟื้นฟูการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

4 ส่งเสริมการศึกษาวิจัย ค้นคว้าวิธีการและพัฒนาเทคโนโลยี

ช่วยในการจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การใช้ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาจัดการวางแผนพัฒนา การพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้มีการประหยัดพลังงานมากขึ้น การค้นคว้าวิจัยวิธีการจัดการ การปรับปรุง พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน เป็นต้น

5 การกำหนดนโยบายและวางแผนแนวทางของรัฐบาล

ในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อเป็นหลักในการให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องยึดถือและนำไปปฏิบัติ รวมทั้งการเผยแพร่ข่าวสารด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรงและทางอ้อม

ทรัพยากรพลังงาน (Energy Resources)

พลังงาน หมายถึง แรงงานที่ได้มาจากธรรมชาติ เช่น ได้จาก น้ำ แสงแดด คลื่น ลมและเชื้อเพลิงธรรมชาติ (Fossil Fuel) ซึ่งได้แก่ ถ่านหิน น้ำมัน และก๊าซธรรมชาติ นอกจากนี้ยังได้พลังงานจากความร้อนใต้พิภพ แร่ นิวเคลียร์ ไม้พิน แกลบ และชานอ้อย พลังงานที่ได้จากแหล่งต่างๆ เรียกว่า **พลังงานต้นกำเนิด (Primary Energy)**

ส่วนพลังงานที่ได้มาด้วยการนำพลังงานต้นกำเนิดดังกล่าวมาแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ในลักษณะต่างๆ เช่น พลังงานไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ถ่านดีบุก และก๊าซหุงต้ม เราเรียกพลังงานประเภทนี้ว่า **พลังงานแปรรูป (Secondary Energy)**

พลังงานประเภทเกิดทดแทนใหม่ได้

เป็นพลังงานหมุนเวียน ซึ่งเป็นพลังงานที่สะอาด ไม่ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม ได้แก่

ฟืนและถ่าน

พลังงานน้ำ

พลังงานลม

พลังงานแสงอาทิตย์

พลังงานความร้อนใต้พื้นพิภพ

พลังงานจากชีวมวล

พลังงานประเภทใช้แล้วหมดไป

เป็นพลังงานสิ้นเปลืองไม่สามารถฟื้นขึ้นมาใหม่เป็นพลังงานที่เกิดจากซากสัตว์ ถูกทับถมไว้บนล่างๆ ปี ได้แก่

ถ่านหิน เกิดจากการที่พืชถูกทับถมในหนองน้ำใต้ดินและโคลนในสภาพที่ไม่เน่าเปื่อย แต่เกิดการเปลี่ยนแปลงแบบไม่ได้ออกซิเจนของแบคทีเรีย ต่อมาพื้นโลกได้เปลี่ยนแปลงทางด้านธรณีวิทยาแรงกดดันที่เกิดขึ้นทำให้น้ำและสารละลายถูกซัดออกไป ทำให้อะตอมของไฮโดรเจนรวมตัวกับอะตอมของคาร์บอนได้เป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอน หรือถ่านหินชนิดต่างๆ ขึ้นมา

